

Аналізуючи Державний стандарт дошкільної освіти у новій редакції, з психологічної точки зору, кожен освітній напрям характеризується наскрізними компетентностями (вміння працювати в команді, креативне мислення); цінностями (добро, чесність, милосердя, гідність); віковими особливостями; індивідуально-типологічними можливостями (здібності, характер, темперамент); особистісними сферами (моральна, емоційно-почуттєва, ціннісна, інтелектуальна, конативна, мистецька).

Формування цінностей спілкування в дошкільному віці є пріоритетним в країнах Європи (Німеччина, Австрія, Італія, Польща, Фінляндія, Норвегія, Швеція), США та країнах Азії (Сінгапур, Китай). Зокрема, в Сінгапурі батьки дітей дошкільного віку очікують інтелектуального розвитку дітей, не приділяючи достатньо уваги формуванню цінностей дружби, взаємодії, співпереживання. В той же час у Китаї як педагоги, так і батьки акцент роблять на емоційному та соціальному розвитку, комунікативній взаємодії, цінності дружби та розвитку емоційного інтелекту.

Зроблено висновок, що вітчизняний модуль дошкільної освіти характеризується цінностями гідного ставлення до себе, інших; конструктивної поведінки; діалогічного спілкування. Зарубіжний модуль дошкільної освіти представлений цінностями дружби; міжособистісної взаємодії; емоційної толерантності.

**Ключові слова:** ціннісні орієнтації; спілкування; співпереживання; дошкільник; компетентності.

## **РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПІДХОДУ В ЗМІСТІ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

**Юлія Малієнко, к. пед. н., ст.наук.сп.**

Інститут педагогіки НАПН України  
м. Київ, Україна

**П**олікультурний підхід є одним з найважливіших освітніх чинників сьогодення. Державний стандарт базової середньої освіти реалізує його через зміст освітніх галузей, ключові компетентності, вимоги до результатів навчання учнів.

Полікультурний підхід – це сукупність методологічних засад формування змісту історичної та громадянської освіти, що сприятимуть визнанню учнями права кожної національної культури на рівноправний діалог з іншими, взаємозбагачення, розвиток.

Метою дослідження є аналіз полікультурного підходу в змісті компетентнісного потенціалу громадянської та історичної освітньої галузі в межах ключової компетентності: здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами.

Узагальнюючи передбачені Стандартом показники, ми у такий спосіб згрупували уміння учнів: здійснювати пошук потрібної інформації, читати, розуміти твори іноземними мовами; спілкуватися в усній і письмовій формі з носіями інших мов для обміну історичною, правовою та іншою актуальною для суспільства інформацією (Derzhavnij standart bazovoyi serednoyi osviti, 2020).

Стандартом також передбачено розвиток наступних ставлень учнів: інтерес до історії та сучасності інших країн; розуміння важливості вивчення іноземних мов для розширення кола спілкування та отримання інформації про світ; цінування культурної різноманітності, інтерес до різних мов і міжкультурного спілкування (Derzhavnij standart bazovoyi serednoyi osviti, 2020).

Суголосні ідеї знаходимо у «Карті професійних навичок майбутнього» (Future Work Skills 2020 Summary Map), розробленій The Institute for the Future, USA.. Definition cross-cultural competency: ability to operate in different cultural settings. This demands specific content, such as linguistic skills, but also adaptability to changing circumstances and an ability to sense and respond to new contexts (Future Work Skills, 2011).

Системне впровадження полікультурного підходу передбачає розроблення відповідного методичного забезпечення. У процесі дослідження розкрита необхідність створення компетентнісно орієнтованих завдань для розвитку навичок компаративістики.

Виявлено, що полікультурна освіта є предметом дослідження різних інституцій, які підкреслюють її важливість на різних рівнях навчання та підготовки до майбутньої професії.

Зроблено висновок, що полікультурний підхід є невід'ємним складником змісту сучасної освіти, важливим елементом компетентнісно орієнтованого та інтегрованого навчання.

**Ключові слова:** державний стандарт; полікультурний підхід.

## Література

1. Derzhavnij standart bazovoyi serednoyi osviti [Postanova KМУ № 898 vid 30.09.2020]. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Future Work Skills 2020 Summary Map (2011). Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute. Palo Alto. Retrieved from [http://www.iftf.org/uploads/media/IFTF\\_FutureWorkSkillsSummary\\_01.gif](http://www.iftf.org/uploads/media/IFTF_FutureWorkSkillsSummary_01.gif)

## ЗАСОБИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МУЛЬТИЛІНГВАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗПТО

**Веронія Мартинюк, к.пед.н, доц.**

Чернівецьке вище комерційне училище  
Київського національного торговельно-економічного університету  
м. Чернівці, Україна

**П**рактика роботи випускників та здобувачів освіти системи ЗПТО на європейських професійних майданчиках демонструє актуальність дослідження проблеми організації мультилінгвальної комунікації у навчально-виробничому середовищі професійної освіти, особливо для тих регіонів України, що межують з країнами Європейського Союзу.

Ось чому об'єктом нашого дослідження став процес організації професійної мультилінгвальної комунікації у навчально-виробничій діяльності ЗПТО. Предмет дослідження – інтерактивний мультилінгвальний клуб як засіб удосконалення професійної іншомовної комунікації.

Зауважимо, що вектор діяльності інтерактивного мультилінгвального клубу (далі ІМК) спрямовано на розробку та реалізацію інтерактивних мультилінгвальних проектів спільної навчально-виробничої діяльності викладачів, майстрів та здобувачів освіти ЗПТО; поширення, взаємообмін і популяризацію досвіду роботи ЗПТО на теренах України та зарубіжжя.

Опис організації та успішного функціонування ІМК вимагав системності та структурованості. Тому, в першу чергу, необхідно було розкрити і описати дієві складові роботи ІМК, як-от: